

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : नोव्हेंबर – २०२५

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- आधुनिक भारताचा इतिहास (BAH23-502)

दिनांक : २७/११/२०२५

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. १९५७ च्या स्वातंत्र्यलढ्या मागील कारणे स्पष्ट करा.
२. भारतीय राष्ट्रीय सभेचे उद्दीष्ट काय होते? या उद्दीष्टांची पूर्तता राष्ट्रसभेच्या पहिल्या कालखंडात झाली का?
३. १९३५ च्या सुधारणा कायद्यातील तरतुदींची माहिती लिहा.
४. सवौदय चळवळीचा अर्थ व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. महात्मा गांधीजींच्या नेतृत्वाखालील १९२० पूर्वीच्या चळवळींचा आढावा घ्या.
२. महाराष्ट्रातील सशस्त्र क्रांतिकार्यांची माहिती लिहा.
३. बंगालची फाळणी रद्द होण्यापासून ते खिलाफत चळवळी पर्यंत मुस्लिम लीग व राष्ट्रसभा यांच्यात सहाकार्य का व कसे निर्माण झाले?
४. महाराष्ट्रातील ब्राह्मणेतर बहुजन चळवळीचा आढावा घ्या.
५. १९०९ च्या सुधारणा कायद्यातील तरतुदी नमुद करा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. १९ व्या शतकातील सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळी
२. जहालयुग व चतुःसूत्री
३. ब्रिटीशकालीन आर्थिक राष्ट्रवाद
४. भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये

Translation in English
Sub: History of Modern India (BAH23-502)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the causes behind the freedom struggle of 1857.
2. What was the objective of Indian National Congress? Were these objectives fulfilled in the first phase of Congress?
3. Write the clauses of reforms Act of 1935.
4. Explain meaning and Characteristics of Sarvoday Movement.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Take review of movements under the leadership of Mahatma Gandhiji before 1920.
2. Write the information about the revolutionary activities in Maharashtra.
3. Explain the course of development of cooperation between Muslim League and Indian National Congress from cancellation of partition of Bengal to Khilafat movement.
4. Take review of Non Brahmanical movement in Maharashtra.
5. Write the clauses of reforms act of 1909.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Socio-religious reform movement in 19th century
2. Extremist phase and four fold programme
3. Economic Nationalism in British Era
4. Characteristics of the Constitution of India
